

Norske Utdanningsentre

Høring av rapport fra ekspertutvalg om finansiering av universitet og høyskoler

Norsk utdanningsentre (NU) takker for muligheten til å komme med innspill til Hatlen-utvalget sitt arbeid.

NU er en frittstående interesseorganisasjon for utdannings- og studiesentrene i Norge.

Sammen med våre medlemmer er vi opptatt av **å gi hele landets befolkning en reell mulighet til å ta utdanning uavhengig av bosted, livssituasjon og økonomi.**

Vi sikrer at lokale kompetansebehov dekkes, og bidrar til både gode offentlige tjenester og vekst og utvikling i næringslivet over hele landet.

Virksomhet og rolle

I Norge har vi utdanningsentre fra Vadsø i nord til Lister i sør. De driftes på ulike måter, er ulikt organisert, har forskjellig eierskap, ulikt navn og profil, og har ulike porteføljer, men en fellesnevner er at de alle har vokst frem ut fra et lokalt behov, fungerer som lokale utviklingsaktører, og er bindeledd mellom akademien og regionene. Strukturendringene i utdanningssektoren har ytterligere aktualisert utdanningsentrene sin rolle som *lokal motor, mekler og møteplass*.

Nasjonalt nettverk med unik erfaring

Gjennom flere tiår med erfaring har våre medlemmer unik kjennskap til hvordan man skal lykkes med desentral utdanning, og hvordan målrettede utdanningsprogram og kurs kan bidra til lokal vekst og utvikling.

Behovet for desentral utdanning avdekkes fortløpende gjennom den tette dialogen utdanningsentrene har med lokalt arbeidsliv. Kvaliteten i desentral utdanning finnes i balansen mellom gode nettbaserte ressurser, lokale studiemiljøer, samlinger og læringsgrupper, og tett samarbeid med studentenes nåværende eller fremtidige arbeidsplass i gjennomføringen. Kravet til kvalitet i utdanningene er meget stort og den ansvarlige utdanningsinstitusjonens standarder legges til grunn.

Konkrete innspill

Rapporten peker på en forenkling av styringssystemene for UH-sektoren, der utviklingsavtalene får en viktigere rolle. NU mener dette kan bidra til at enkelte uheldige utslag ved dagens ordning fjernes samtidig som det øker mulighetene for at de ulike institusjonene kan få oppdrag tilpasset regionale behov.

Kandidatindikatoren har, slik våre medlemmer opplever det, hatt en negativ effekt på utviklingen av tilbud arbeidslivet etterspør. At denne fjernes, og at studiepoengsindikatoren justeres opp, håper vi vil føre til økt fokus på tilbud tilpasset arbeidslivet. Det må utvikles og tilbys flere utdanninger tilpasset både de som står i arbeid og de som står utenfor arbeid. Her opplever vi at sektoren har tradisjon for å tenke eksterntfinansierte tilbud (egenbetaling/betalt av arbeidsgiver) og at en vridning mot gratis utdanninger for alle vil ta lang tid. Kanskje for lang tid for særlig et SMB-markedet som ikke har ressurser til å både å avgi personell til utdanninger og samtidig betale for det. Det bør vurderes om kortere tilbud skal gi økt uttelling for produserte studiepoeng.

NU støtter utvalgets holdning om at egenbetaling ikke skal gå på bekostning av gratisprinsippet. Dette er svært viktig for å kunne gi et likeverdig tilbud over hele landet. Videre støtter vi at utdanningsentrene kan spille en viktig rolle i å nå ut med fleksible og desentrale tilbud, og at

sentrene må grunnfinansieres fra staten. Det er en rekke velfungerende utdanningsentre med lang erfaring. Disse har, på tross av manglende grunnfinansiering og et finansieringssystem som har oppmuntret UH-sektoren til andre satsinger, skapt stor verdi for næringsliv og kommuner i sine regioner. Det er behov for forutsigbar grunnfinansiering.

Å utvikle og fasilitere utdanninger ved utdanningsentrene er ikke et prosjekt. NU mener derfor en slags rammebevilgning også må komme aktiviteter og utdanninger ved sentrene til gode. At den totale balansen mellom rammebevilgning og prosjektbasert finansiering ikke er anbefalt å endres er i NU sine øyne OK, men aktiviteten ved utdanningsentrene kan ikke baseres kun på prosjektmidler. Vi har sett nok eksempler på at tilbud utvikles med prosjektmidler for så å fjernes når piloten (som gjerne er gratis) fjernes og det fra UH-institusjonen er forventet at noen skal kjøpe utdanningen/«betale for å gå der».

Avslutning

NU er svært glade for økt fokus på våre medlemmers aktivitet og at myndighetene i økende grad ser hvilken rolle vi spiller for å nå ut med relevant utdanning til alle. Flere offentlige dokumenter de senere årene har pekt på at det ikke er nok unge til å dekke fremtidens kompetansebehov. Derfor er det avgjørende at vi når ut til både de som er arbeid over hele landet og ikke minst til de som står utenfor arbeidslivet. Til det trengs et finmasket nettverk som leverer kompetanseheving der folk er og som fjerner barrierer både for enkeltindivider og virksomheter. En satsing på sterke utdanningsentre kan i godt samarbeid med en velfungerende UH-sektor løse utfordringene for nasjonen.